

Dosarul nr. 3ra-463/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, I. Muruianu, L. Pruteanu)

Î N C H E I E R E

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Grigorii Placinta împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 6 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 11 octombrie 2017 Grigorii Placinta a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a activat în organele procuraturii în perioada anilor 1977-2007 în diferite funcții de procuror.

A menționat că începând cu 20 ianuarie 2000 la atingerea vârstei de 50 ani, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă, în mărime de 80 % din salariu mediu lunar, potrivit funcției deținute, pe care o primea regulat, cu respectarea obligatorie a principiului recalculării pensiei, la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în exercițiu.

A relatat că prin Legea nr. 37 din 7 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2003 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, salariul procurorului s-a majorat cu 35%, care se achită începând cu 1 ianuarie 2013, iar conform art. XXIX din Legea nr. 152 din 1 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, începând cu 1 august 2016 salariul de funcție al procurorului se stabilește în raport cu salariul judecătorului, conform Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, precum și Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, în funcție de

nivelul procuraturii în care își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de procuror.

Astfel, a susținut că în corespundere cu art. 5¹ alin. (3) lit. b) și art. 5² lit. b) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, salariul de funcție al procurorului de raion, cu o vechime în funcția de procuror de peste 16 ani, este în mărime de 4,5 salarii medii pe economie.

Reclamantul a explicat că, pârâtul din motive neîntemeiate, nu i-a efectuat recalcularea pensiei, iar în asemenea mod l-a lipsit de dreptul dobândit licit în anul 2000, stabilindu-i mărimea pensiei cu aplicarea mecanismului general de indexare a acesteia la 1 aprilie a fiecărui an.

În așa fel, considerând că pârâtul i-a încălcat dreptul la pensie, dobândită anterior licit, prin aplicarea obligatorie pentru procurorii pensionați a principiului recalculării pensiei la majorarea ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție, în data de 18 iulie 2017, s-a adresat cu o cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, întru restabilirea dreptului de a beneficia de principiul recalculării pensiei, în legătură cu majorarea salariului procurorului în funcție, potrivit prevederilor Legii nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2005 cu privire la Procuratură și articolului XXIX din Legea nr. 152 din 1 iulie 2016 pentru modificarea și completarea actelor legislative.

Astfel, la 7 august 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale, i-a expediat decizia nr. 1391/17, prin care i-a refuzat în admiterea cerințelor înaintate, comunicându-i că în conformitate cu prevederile art. 33 al Legii nr. 156 din 4 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, recalcularea pensiei se efectuează în cazul apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare și venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea dreptului la pensie și prin urmare, temei legitim de a-i recalcula pensia din salariul majorat al procurorilor în exercițiu, nu este.

Reclamantul a considerat că la examinarea cererii prelabile, pârâtul nu a determinat corect raportul juridic în cauză și nu a luat în considerare că în temeiul normelor legale deține dreptul la toate înlesnirile, garanțiile, recompensele și suplimentele prevăzute pentru judecător, iar de aceleași stipulări s-au bucurat toți procurorii pensionați în acea perioadă, fapt de care a beneficiat și el până la sfârșitul anului 2011.

La fel, a specificat că dreptul la pensie cu aplicarea principiului recalculării ei la creșterea ordinară a salariului procurorului în exercițiu este menținut atât prin normele legale, cât și de instanța de jurisdicție constituțională.

A solicitat recunoașterea ilegalității deciziei nr. 1391/17 din 7 august 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, repunerea în dreptul lezat și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i recalcula și achita pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef al procuraturii raionale, cu recalcularea acesteia, în cazul majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie.

Prin hotărârea din 6 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată a fost admisă integral. A fost anulată decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-1391/17 din 7 august 2017 și a fost repus Grigorii Placinta în dreptul lezat de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă în dependență de

majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută și data ieșirii la pensie. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite pensia pentru vechime în muncă lui Grigorii Placinta, reieșind din salariul mediul lunar achitat procurorului în exercițiu, cu recalcularea acesteia în cazul majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie, recalcularea urmând a fi efectuată începând cu 5 aprilie 2013, după creșterea salariului cu 35% și continuând cu 1 august 2016, după creșterea salariului și pe toată perioada de pensionare.

La 13 august 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 6 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 4 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost repus în termen apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 6 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, intimatul Grigorii Placinta activând în calitate de procuror și având vechimea necesară în muncă, întrunește condițiile legale la recalcularea și achitarea pensiei pentru vechime în muncă în cazul majorării generale a salariului procurorului, pe când apelantul Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat a stabilit mărimea pensiei cu aplicarea mecanismului general de indexare a acesteia la 1 aprilie a fiecărui an.

Instanța de apel a accentuat că, dreptul lui Grigorii Placinta cu aplicarea principiului recalculării pensiei la creșterea ordinară a salariului procurorului în exercițiu este menținut de instanța de jurisdicție constituțională, iar dreptul subiectiv constituit în baza unei legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 20 februarie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A relatat că începând cu 1 iulie 2011, drepturile de pensionare a procurorilor sunt reglementate de prevederile art. 46² din Legea nr.156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, care nu prevăd faptul că pensiile procurorilor și indemnizațiile viagere se recalculează în cazul majorării generale a salariului procurorilor.

La fel, a menționat că prin hotărârea nr. 27 din 20 noiembrie 2011 a Curții Constituționale, au fost recunoscute ca fiind constituționale prevederile Legii nr. 56 din 9 iunie 2011, care reglementează condițiile noi privind asigurarea socială a procurorilor în exercițiu cât și a celor în demisie.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Completul reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 ianuarie 2019.

Astfel, recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale la 20 februarie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva